

Η ΕΥΡΩΠΗ, Ο ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Claude Michel - Aline Paillet

Δύο απειλές βαραίνουν το μέλλον της πολιτιστικής πολιτικής στην Ευρώπη: το σχέδιο προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η σύγκρουση αρμοδιοτήτων που αντιπαραθέτει τον επίτροπο Bangemann, επιτετραμμένο των βιομηχανικών υποθέσεων, των τεχνολογιών της πληροφόρησης και των τηλεπικοινωνιών με τις υπηρεσίες τις επιφορτισμένες με τον πολιτισμό και τα οπτικοακουστικά μέσα στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άμεσα συνδεδεμένο με την λιτότητα που απαιτείται από τα κράτη για να ικανοποιήσουν τα κριτήρια σύγκλισης της οικονομικής και νομισματικής Ένωσης, το σχέδιο προϋπολογισμού «μηδενικής σύγκλισης», το οποίο υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Υπουργών των Οικονομικών στις 25 Ιουλίου 1996, καταλήγει σε «ιστορικές περιστολές» στις κύριες δαπάνες: -7,1% για την εσωτερική πολιτική (στην οποία συναριθμούνται εκπαίδευση, πολιτισμός, οπτικοακουστικά μέσα) και -8,4% για την εξωτερική δραστηριότητα (ανθρωπιστική βοήθεια, αναπτυξιακή βοήθεια, συντονισμός). Μάλιστα εντός του προϋπολογισμού για την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τα οπτικοακουστικά μέσα, που επικυρώθηκε με την πρώτη ψηφοφορία από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 24 Οκτωβρίου, κατόπιν συμφωνίας ανάμεσα στις δύο μεγάλες παρατάξεις (P.S.E.: Parti des Socialistes Européens, Κόμμα Ευρωπαίων Σοσιαλιστών - P.P.E.: Parti Populaire Européen, Λαϊκό Ευρωπαϊκό Κόμμα), η τάση προς τη λιτότητα δηλώνεται με μια μείωση των δαπανών που αφορούν κυρίως την προώθηση και διατήρηση των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών και πολιτισμών, τους πληροφοριακούς διασταθμούς, την κίνηση «Jean Monnet» για την ευρωπαϊκή ενοποίηση σε επίπεδο πανεπιστημίου.

Προγενέστερο των απαιτήσεων του ενιαίου νομίσματος, το βασικό υπερφιλελεύθερο κύμα που εξωθεί στη συστηματική απορρύθμιση από την εποχή της ενιαίας πράξης του 1986, οδηγεί σήμερα τον επίτροπο Bangemann

στη διακήρυξη ότι η οπτικοακουστική και κινηματογραφική πολιτική δεν σχετίζεται πλέον με τον τομέα του πολιτισμού, αλλά με τον τομέα των νέων τεχνολογιών και των τηλεπικοινωνιών, άρα με τον οικονομικο-βιομηχανικό τομέα.

Έτσι ικανοποιεί απόλυτα τις αμερικανικές απαιτήσεις για προσάρτηση από τις νέες τεχνολογίες κυρίως της οπτικοακουστικής παραγωγής και των ηλεκτρονικών εκδόσεων, ώστε να δικαιολογηθεί η πλήρης φιλελευθεροποίηση αυτών των τομέων. Οι μελέτες που ανατέθηκαν από τον προαναφερθέντα επίτροπο σε ιδιωτικά αγγλοσαξονικά γραφεία καταλήγουν στην αναγκαιότητα της απορρύθμισης ώστε να επικυρώσουν τη σύγκλιση νέων τεχνολογιών και οπτικοακουστικού. Σε μια μελέτη που πραγματοποίησε η Andersen Consulting για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί κανείς να διαβάσει τα εξής: «η ταχεία ανάπτυξη της αγοράς της ηλεκτρονικής βιομηχανίας απαιτεί μια ενιαία πολιτική των μέσων επικοινωνίας και των

τηλεπικοινωνιών» [...], «τα on line πολυμέσα δεν πρέπει να εξομοιώνονται με τη μετάδοση». Αυτές οι μελέτες αποσκοπούν στην απόδοση μιας ψευδο-νομιμότητας στις επιλογές που ανεστάλησαν από τους ιδιωτικούς τηλεπικοινωνιακούς ομίλους στην Ευρώπη: για την ECTEL (The European Telecommunications and Professional Electronics Industry), «η τεχνολογική σύγκλιση παράγει τη σύγκλιση της αγοράς, αλλά καμία αγορά δεν μπορεί να αναπτυχθεί αν υπόκειται σε διάφορους κανόνες επιβεβλημένους από τις παρεμβάσεις διαφόρων ρυθμιστικών αρχών. Κατά συνέπεια, πρέπει να οδηγηθεί κανείς σε μία σύγκλιση και σε μια απλοποίηση της ρύθμισης».

Δεν μπορούμε να απαλλάξουμε τα κράτη από τις ευθύνες τους στις επιλογές της απορρύθμισης, αλλά η ηγεμονία του επιτρόπου Bangemann (ο οποίος με την ιδιότητα του επιτρόπου δεν διαθέτει καμιά δημοκρατική νομιμότητα και ο οποίος ανήκει σ' ένα κόμμα, το φιλελεύθερο κόμμα, που δεν αντιπροσωπεύεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) στους προσανατολισμούς της ευρωπαϊκής πολιτικής, του δίνει τη δυνατότητα να δρα σαν «μεταβιβαστικός μάντας» των μεγάλων ευρωπαϊκών και αμερικανικών λόμπι.



Μετάφραση από τα γαλλικά
Αίξη Τσιριμώκου

Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών
Κέντρο Λογοτεχνικής Μετάφρασης